

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr. Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.</p>	<p>Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz. (Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.) Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig. Megjelenik minden vasárnapon. Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.</p>
---	---	--

Vasvármegye gyásza.

A nemzetnek gyászához csatlakozott Vasvármegye közönsége is és a szeretve tisztelt trónörökös váratlanul bekövetkezett halála által az egész osztrák-magyar monarchiát megrendítő sorsosapás fölötti bánatának és a veszteség miatti fájdalomának a f. hó 4-én Szombathelyen tartott közgyűlésén a következő feliratokban adott őszinte kifejezést:

Vasvármegye közönségének felirata, ő felségeikhez a királyhoz és királynéhoz.

Felső Császár és Apostoli Király! Felső Császárné és Királyné! Legkegyelmesebb Urunk és Asszonyunk!

Fájdalmas megilletődéssel vettük a szomorú hírt Ő császári és királyi Fenségének, Rudolf trónörökös urnak váratlan haláláról.

E megrendítő esemény hatása alatt elnémul a szó ajkainkon és sziveinket mély fájdalom nyitja át. Elvesztettük őt, ki remény-csillag volt hazánk egén, kinek egész ifju életén át legszentebb törekvése volt megismerni a nemzet viszonyait, hogy egykor mint uralkodó annak haladását és boldogítását eszközölhesse.

Nemes szív, szilárd akarat, közjóra irányított fáradhatlan tevékenység és mindazon tulajdonok egyesültek benne, melyek őt atyja dicső nyon dokain haladva, népeinek szerető atyjává s alkotmányos uralkodójává avatták volna. I-merte ő és szerette a magyar nemzetet, s fennkölt szelleme eddig is lángoló buzgalommal karolta fel és hozta virágzásba annak nem egy fontos ügyét.

Szívünk elszorul a lesújtó fájdalomtól, ha arra gondolunk, hogy ő nincs többé, s hogy milliói könnyei sem ébreszthetik tel örök álmából azt ki hivatalba lett volna nemes szívének hatal-

mával milliókra árasztani s országokat boldogítani.

A mi nagy fájdalomunknál csak Felsőtek fájdalma lehet nagyobb. Mi hazánk elvesztett reményét és jótékony nemtőjét siratjuk a Megdicsőültben, Felsőtek azonban egyetlen fiukat is, a legdrágább kincset, mit isteni Gondviselés földi halandónak nyujthat. Kit a természet szent köteléke fűzött Felsőtekhez, azt a kérlelhetlen sors kegyetlen kezekkel élte virágában szakította le a szerető szülői szivekről.

Hiu törekvés volna részünkről vigasztaló szót emelni Felsőtekhez, midőn magunk is vigasztalhatlanok vagyunk. Sirunk és zokogunk, s megrendülve állunk azon csapás alatt, mely a legjobb királyt és királynét s egyszersmind magyar hazánkat sujtotta. Mélyen részt veszünk Felsőtek fájdalmában s tudjuk, hogy velünk együtt érez minden igaz magyar.

Midőn legbensőbb részvétünknek őszinte kifejezést adni bátorodunk: kérjük a mindenható Istent hogy a Megdicsőültnek, kit a csillagok fényhónába magához emelt, adjon örök nyugalmat s Felsőtelnek nyujtsa vigasztaló erőt és kitartást, mely nagy fájdalmuk elviselésére oly annyira szükséges és tartsa meg Felsőteket dicső uralkodásukban évek hosszú során át a magyar nemzet javára, mely mindenkor törhetlen hűséggel és önfeláldozó szeretettel állott a trón körül s most is gyászba borulva a legmélyebb fájdalom és őszinte részvét érzelmeivel adózik.

Kik egyébiránt vagyunk törhetlen hűséggel és jobbagyi hódolattal 1889. február hó 4-én tartott rendes közgyűlésünkben.

Császári és Királyi apostoli Felsőteknek alázatos szolgálói

Vasvármegye közönsége.

Vasvármegye közönségének felirata,

ő cs. és kir. fenségéhez

Stefánia özvegy trónörököséhez.

Fenséges Cs. és kir. Főherczegnő!

Megrendülve vettük a gyászhirot Ő cs. és kir. Fenségének Rudolf trónörökös urnak váratlanul bekövetkezett haláláról. — A népek jóltevőjét, a magyar nemzet legszebb reményét veszítettük el benne: azért mérhetlen a fájdalom, mely sziveinket a veszteség folytán eltölti.

A mily megdöbbentő volt halálának híre, oly nehéz nekünk a megválás gondolata is a Megdicsőülttől, ki annyi fényes bizonyítékát adta annak, hogy édes hazánk ügyét szíven viseli, s ki jeles tulajdonainál fogva hivatalba lett volna egykor nemzetünket a haladás magas polczára emelni és boldogítani.

Fényes tehetségei, nemes szíve és lángoló buzgalma, Felsőtes atyjának példáján indulva, hazánk történetében a legdicsőbb helyet jelölték ki számára s legjobb királyaink emlékét idézték fel előttünk.

De Ő nincs többé s mi veszített reményeinket és nemzeti jövőnk zálogát siratjuk benne, kit oly korán, virágzó fiatalágában ragadott el tőlünk a kegyetlen sors.

Még nagyobb a csapás, melylyel a megrázó esemény Fenségedet sujtotta, ki az elhunytban hű férjet és egyetlen gyermekének szerető atyját is elvesztette.

Magunk is fájdalomtól megtörve, hiába keresünk vigasztaló szavakat. Meg kell nyugodnunk Isten akaratában, kinek véghetetlen kegyelme egyedül nyujthat a fájó szívnek vigaszt és enyhülést, s midőn császári és királyi Fenséged előtt legmélyebb fájdalomunknak és részvétünknek adunk kifejezést, szívünk mélyéből kérjük a Mindenek

TÁRCZA.

A lázadó leánya.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —
(Történeti elbeszélés.)

Irta: Eöry.

(3-ik folytatás.)

Egy hónap mulhatott el a fön leirt események óta s most a Béla erélyes kormányával elégedetlen főnemesek — lassan lassan megérlelvén szándékukat, nem titokban többé, hanem a tett mezején folytatták szomorú aknamunkáikat.

Résen állott azonban a király is. Pethétől elég korán értesült a kitörendő elégedetlenség felől. Béla az ifjut rokonszeve jeleül ama kitüntetésben részesíté, hogy egy dandár parancsnokává nevezte ki.

Az ügy teljesen megérett, kiki a kifejtet várta. Erre Frigyes tette meg az első lépést. Hadával átlépte a határt, csak a lázadók csapatait akarta bevárni, hogy azután Bélával megütközzenek.

Miután Jolán esdeklései atyjánál vizshangra nem találtak, a regedi várban is megtörténtek a hadi készülétek. Az indulást azonban késleltették a vár körül ezirkáló királyi csapatok. Regedi egész nap járt kelt; nem találta helyét: nyugtalanítá azon gondolat, hogy lekésik a döntő ütközetről.

Végtére jelenték, hogy Béla hadai összpontosulnak. Végső szükség volt az indulásra s Regedi nem is mulasztá el a kínálkozó alkalmat. Először is leányát hívatta.

— Gyermekem, — szólt komolyan — ütött az éra: távozzom. Egyedül maradsz, ellenséges viszonyok

közepett ugyan, de nincs mitől tartanod: mutasd meg, Regedi vér foly ereidben! Minthogy nincs, kibem feltétlenül biznám, hogy a várnak nálad hibebe gondját viselné, im várnagygyá nevezlek ki s reád bizom hátramaradt embereimet. Ez őrségeddel, ha megtámadnának véd magad: segélyedre fogok sietni.

— Atyám! ne hagyj vissza egymagára! Nagyon félek: veszélytől tartok. Hadd menjek veled! Biztosabbnak érzem magamat ha közeledben lehetek.

— Nem, Jolánom, nőnek semmi keresete a csataterén. Te honn maradsz s teljesítöd a mivel megbizlak.

A leány csüggedten állt előtte; közel volt hozzá, hogy zokogásba törjön ki s kéréseivel ismét megostromolja atyját, őt határozata megmástitására bírándó; de egy tekintet Regedi daczos vonásaira egészen lefogyverte; belátta, hogy ugyis minden hiába.

Nem volt mást tennie, mint beleegyezni a változathatlamba.

Az atya bucsut vévén leányától vagy hatvan emberével Frigyes táborába igyekezett.

Jolán szinte kényelmetlenül találta a várnagyi tisztet. Nagy felelősség terhe nyugodott vállain s a mennyiben töle telt, mindenben teljesíté atya utasításait. Négy nap mult el a nélkül, hogy valami megemlítésre méltó esemény adta volna elő magát. Ötödik nap azonban a toronyór lélekszakadva rontott be hozzá.

— Itt az elle-ség! A hegy lábánál ütött tábor.

Jolánt nem kevésbé döbenté meg a hír. Ha ostrom alá vennék, csekély őrségével a várat soká nem tarthatná. Ha pedig fogolylyá teszik, tudta, mi vár reá; hisz az azon kor szentesítette törvények nem ismernek kíméletet a lázadónak gyermekeivel szemben sem.

Mindazáltal tudott magát uralkodni: bátorságát

pillanatra se veszíté el. Néhány kísérőjével a bástyafokra hágott az ellent szemügyre veendő. Nem voltak ugyan sokan a hegy lábánál, de őrségét, mely csak 56 emberből állott, mégis sokszorosán fölülmulták. Mindazáltal védelemre szánta el magát.

Estefelé hírnök jelent meg, kit azonnal Jolán elé vezettek. Ez „vezérem“től szó kíséretében pergament nyujtott át a leánynak.

Jolán lázas türelmetlenséggel bontá föl a levelet. Tartalma a következő volt:

Vitéz várnagyom!

Ellentelekként állunk egymással szemben s mivel viszonylag tulajdon erővel rendelkezem, a vár átadására szólítom föl.

Vajha mindig ily ellenre akadnék, akkor minden bizonnyal én lennék a legünnepelebb vezér széles e világon... de hogy fönnebbi tárgyamtól el ne térjek, tudd meg, kedves Jolánom, a mily megszállottan új várnagyra az első kudarc, ép oly elkerülhetetlen az most. Három szív öröme, boldogsága forog szóban. Vedd egyelőre a következő felvilágosítást; a pártütök hada szétveretett s atyá, ha személyét a király boszujának kitenni nem akarja, idegen földön keres menedéket. Siess tehát, hogy más védő hiányában én lehessen oldalad mellett. Szóbelileg többet, addig is fogadd legszívélyesebb üdvözlötet

Lászlódnak.

Jolán homloka egyszerre kiderült. Aggasztá ugyan atyja sorsa, de jól esett kedvesét közelében tudnia. Azonnal kész volt határozatával. Eleinte befolyásolta ugyan némileg kötelességérzete, de ezt elnyomta az ész és a szerelem. Ha László előtt nem nyitna kaput, kénytelen lett volna ezt más plőt tenni s ki tudja, mi várt volna reá? Földadásra határozta el magát.

(Folytatása következik.)

Urát: áldja meg és erősítse meg Fenségedet, hogy Istenben vetett hittel és keresztényi türelemmel viselhesse a reá nehezedeő nagy csapást.

Kik egyébiránt változhatlan hűséggel és hódoló tisztelettel maradtunk 1889. évi február hó 4-én, Szombathelyen tartott rendes közgyűlésünkben,

Császári és királyi Fenségednek alázatos szolgálói

Vasvármegye közönsége.

Segíts magadon, az Isten is megsegít.*)

Ma, midőn nyakig vagyunk a mezőgazdasági krízisben, midőn a gazda akkor sem mondhatja magát a szerencse fiának, ha bő termés van, mert gyarló a kivétel és gyarló az élet ára, midőn gazdának és iparosnak folytonos nehézséggel kell küzdenie, — ha boldogulni akarunk: ne csak a magunk háztartásában vonjunk összebb a vitorlákat, a melyeket a hiúság szele sok embernél mód nélkül dagaszt; ne csak az ész és szorgalom fegyverével harcokoljunk a létért való küzdelemben, hanem társadalmi úton is tegyük meg azt, a mivel magunknak és családi otthonunknak használhatunk.

Ez pedig nem más, mint egyesülés, szövetség hitfeleinkkel, érdektársainkkal, azon célra, hogy kevés emberen a sok, egyen az ezer meg millió segítsen. Ez az utolsó védpaizs mely alá biztosan menekülhetünk az élet viharában.

Hiszen azt látjuk, hogy a nagy tőkék egyesülnek, összefolynak mint egy tenger, hogy kényelmes csatornákon magukhoz vonják a kisebb folyókat és patakot s az övék legyen a fény, dicső ég és haszon. És a föld munkás népe, a kisebb gazdák és szegényebb iparosok nem látják be, hogy a tőkepénzek ama tengernek tápláló folyói és patakjai éppen az ő zsebükben, az ő munkáerejükben rejlik; nem látják be, hogy a szegény gazdák és iparosok növelik a tőkebirtokosok ama kincstengerét, a mely előbb-utóbb kiszáritja az áldásos folyamokat. — Igen, ők nevelik, hol akarva, hol akaratlanul, s nevelik a kamat és uszora által, mely alatt szenvednek, nevelik azon haszon és nyereség által, melyet a nagy pénzbirtokosok a gazdák terményein s az iparosok készítményein zsebre raknak, és végre nevelik a hitel kényszerűségnek sokféle titkos utain.

Hogy csak egy példát mondjunk: hány gazda van tavasszal olyan helyzetben, hogy nincs kenyérnek való lisztje s nincs egy betevő falatja! És mit csinál, hogy édes családját a nyomortól megmentse? Vesz hitelbe egy zsák lisztet, — hiszen szép a vetés, a jó Isten áldásából majd visszaadja! Hát igen, vissza is adja aratás után, de az életviszonyok oly nyomoruságosak, hogy éppen két zsák lisztet kell visszazadni az egy helyett. — Ime ez csak egy csatornája annak, hogy miként táplálja a szegény gazda a tőke tengerét. — De van ám ilyen csatorna ezer meg ezer. Hány munkás és iparos van úgy lekötve a gazdag hitelező által, hogy csak ingyen, Isten kegyelméből kell dolgoznia, e-upán azért, hogy a pénzbirtokos kegyeskedett neki jó zsiros kamatát hitelezni. — Bizony méltán kiálthatnánk ugy fel, mint egy hajdani nagy római: o tempora, o mores — oh idők, oh erkölcsök!

Betegsége ez a mai korszellemnek, még pedig nagy.

Örlő szű a társadalom életfáján, melyet ha nem gyógyítanak, előbb-utóbb porba dönti azt.

De hát az a kérdés: lehet-e gyógyítani? eh! Isten, édes barátom! Est modus in rebus, csak élő akarat kell hozzá, nem olyan élettelen, mint a milyen a mi magyar gazdáinkat és iparosainkat jellemzi. Az élő

* E sorokat „A magyar Földműves” gazdasági szaklapból vettük át.

Felix tündére.

Irta: St. Jágo.

(12-ik folytatás.)

Most következnek a diszbed leírása; de mellőzöm azt, hisz mindenki részt vett már ilyenben — vagy ha nem, hát olvasott arról eleget. Olyan hosszadalmas, unalmas actus az, hogy ha valaki szórakozik, jól mulat tartama alatt az csak a különleges helyzetnek — mint jól, egy kedves hölgy társasága, jó, vidám kedély, gondatlan természet, ingencség — köszönheti. Így jártam én is előre kialakított specialis szomszédnőmmel. Az asztalnál még azt a kellemes tapasztalatot tettem, hogy Andor más irányban is gondoskodott helyzetem könnyűségéről; ugyanis baloldali szomszédnőm egy középkori leány meglehetősen nagyot halló volt, s így fel voltam mentve, hogy azt is mulattassam.

Az ebéd végeztével azonban már nem gondoltam a további csintalankodásra — a társalgóba sem mentem el — hanem igenis visszavonultam szobámba, s ott a sok farszót szolgáló után kényelmesen váltam el nyugágyamon . . .

Aludtam — mert hát ki tudhatta, hogy meddig alhatom. Pompás — jó ízű alvás volt ez. Mikor inasom felébresztett — majd a pokolra küldöttem.

Figyelmeztetett — hogy az idő jó előre haladt — s a társaság már a kertben mulat — Andor kéret, hogy csatlakozzam hozzájuk.

Ez már más? Szép egykedvűséggel kezdtem toilletet csinálni . . .

A pihenés csakugyan jótékony hatása volt: ruganyos erőt, vidor hangulatot éreztem magamban. Nevetnem kellett, ha azelőtti levertségemre gondoltam? . . .

akarattal jár, itt egy szeményi tett többet ér, mint egy mázsa jóakarattal.

Igen is, lehet segíteni, csak meg kell kezdeni. Azt mondja egy régi diák böcs: A ki hozzá kezd valamihhez, az már annyi, mintha felét megtette volna.

És hogy miben rejlik az a hatalom, miként segíthetünk magunkon, feljebb már felemlítettük. — A társadalom egyes munkás osztályai ismerjék fel a bajt, ismerjék fel közös érdeküket és szövetkezzenek, egyesüljenek.

Hiszen ha a szegény és módosabb gazdáknak, iparosoknak ezrei, milliói egy szívvel, egy akaratallal azt mondanák, hogy ők ezentúl nem fogják az ő jövedelmüknek kis patakjait a Dáriusoknak és nyereszkedő bankoknak tengernyi pénztömegéhez szállítani, hanem önmaguk fognak közös erővel egy tengeret készíteni, melynek minden cseppje, minden áldása sajátjuk, jogos birtokuk leendő, és a melyből segítséget meríthetnek szorongatott helyzetükben: ugyan kérde, hogy azok a milliókkal rendelkező tőkebirtokosok és gazdag pénzintézetek, a melyek a népek ezreinek fáradságos keresményéből rakták össze tengernyi kincseteket, honnan fognak táplálkozni, mi által fognak növekedni, ha senki sem szorul rájuk, senki se kölcsönöz tőlük? — Pedig ha a gazdálkodók és iparosok nagy tömege krajezárók, forintokból önmaga teremt magának olyan tőkét, a mely az ő érdekeit szolgálja, akkor amaz idegen penztőkéknek, a melyek most korlátlan uralmat gyakorolnak a társadalom szegényebb osztályai felett, bizony befog dugulni a forrásuk.

És ennek egy áldásos következménye lenne hazánkra nézve is. Az t. i., hogy azok a tőkék, a melyek csak a munkás nép fáradságának gyümölcséből táplálkoznak, de a melyek különben tétlenül hevernek mint egy posvány tó, akkor mégis mozgásba tennék magukat, napfényre jönnének a Wertheim-szekrény titkos rejtekeiből azért, hogy életet és eleveiséget terjeszsenek a földön, — kényszerítve volnának befektetésekbe, vállalatokba bocsátkozni, különféle gyárakat, ipartelepeket állítani, hogy a tőke ne heverjen. Tért nyitnának a munkának, szorgalomnak és ügyességnek s jutalmat adnának az észnek. Egy szóval, a tőke megtalálná igazi hivatását, azt, hogy pezsgő életet teremtsen az ipar és gazdaság terén és segítse elő a nemzet közvagyonosodását.

Ilyen lehet következménye az egyesülésnek. — Ez társulás, vagy szövetség lehet egyes osztályok között, de lehet a különböző foglalkozású osztályok között is.

(Vége következik.)

„A kőszegi szt. Benedekrendű kath. gymnasium segélyző egyesületének alapszabályai”.

(Vége.)

Az egyesület gyűlései.

25. Az egyesület elnöki meghívásra minden tanév vége felé rendes közgyűlést tart; 5 választmányi tag kivételével az elnök 8 nap alatt rendkívüli közgyűlést tartozik összehívni; szükség esetén az elnök magától is hívhat össze rendkívüli közgyűlést.
26. Közgyűlésre a tagok névszerint meghívandók.
27. A tagok a közgyűléseken személyi köztől szávozattal bírnak; ha pedig az alapító tag testület, akkor szavazati jogát megbizottja által gyakorolhatja.
28. A közgyűlés határozatainak érvényességéhez az elnökön kívül a szavazattal bíró tagok közül legalább tizenkettőnek jelenléte kívánatik; a határozatok a jelenlevők szótöbbségével hozatnak.
29. A közgyűlés hatásköre s teendői:
a) az egyesület évi működéséről és vagyonkezeléséről szóló jelentést megbirálja;

Egész deléig a napnak szokatlan fásultság uralkodott egész lényemen, érthetetlen láz emésztett, majd neveltség szórakozott voltam.

Most semmi a nyugtalanság, — semmi a fáradságból, ellenkezőleg könnyedség, az a szokott non chalance-om, gúnyos, skeptikus természetem kerekedett felül, a melylyel magamat mindenén túlnenni szoktam. Elégedett — habár kissé cynikus mosolylyal gondoltam legujabbi epizodomra — az ördögös kis menyecskevel — s az ígérkező sikerre. „La donna est mobile!” dudoltam e kedves kis dallamot Rigolettoból, mialatt toillettemet rendbe szedtem.

A parkban már élénk hullámszásban széledt el a társaság, kiki megszemlélve a különféle díszítéseket, hogy szemeinek lát-vágyát kielégítse. E közben a zenekar solo-hangversenyvel gyönyörködtette a hall-érzőket.

Középe táján, nagy szabad térségen hatalmas kioszk volt felállítva mintegy központi találkozási helyül a társaságnak.

Az idősebbek vagy a kioszkban, vagy egyéb részein a kertnek telepedtek le: a férfiak szivarozva és versenyezve a különféle bor-fajok szakértői n.egítelésében, — a nők — még mindig az idősebbekről szölok — a fama szárnyait lebegtetve és házassági tervek finom szálait szöve. A lányok és ifju asszonyok kisebb nagyobb csoportokban a legélőnőbb csevegést folytatva jártak a kanyargó utakon és pajkos kedvvel tréfálkoztak . . .

Amint végig tekintettem a tarka és eleven, mozgó képen, a szép, üde virágokon a virágok között, — a lenge, változatos színű, pillangó szárnyakként lebegő öltönyökön, úgy éreztem magam, mint hal a vízben, madár a légtelen, méh a virágon, küzdő a harcmezőn.

- b) az indítványokat megvitatja és ha czélszerűnek tartja, a választmányok utasításokat ad;
- c) az alapszabályokat a szükséghez képest módosítja; a módosítás iránt hozott határozatok a választmány elnöki miniszterhez jóváhagyás végett felterjesztendők;
- d) az alapító vagy rendes tagok sorából öt évre elnököt, alelnököt és ügyészt választ; továbbá a számvizsgálókat választja, nemkülönbön igazgatóválasztmányt alakít, a választmányi tagok számát évenként kiegészíti.

30. Választmányi gyűlés rendszeresen minden évben kétszer tartatik; szükség esetében rendkívülileg bármikor összehívható a választmányi gyűlés.

31. A választmányi tagok meghívása névszerint történik.

32. A választmányi gyűlés hatásköre s teendői:
a) igazgatja az egyesület ügyeit az alapszabályok értelmében és a közgyűléstől nyert általános utasítások szerint;

b) az egyesület terjedését a nyilvánosság útján előmozdítja;

c) az alapszabályok által kijelölt jövedelmi forrásokat az egyesület számára értékesíti; a hátralékban maradt tagilletmények behajtása iránt a pénztáros jelentése alapján intézkedik;

d) az egyesület segélyezési tevékenységének módját és mértékét meghatározza;

e) az egyesület vagyona felett az alapszabályok értelmében rendelkezik; nevezetesen az állandóan tőkésítendő alapösszegek és a folyó összegek arányát meghatározza, a tőkepénzeket biztos helyen kamatoztatja;

f) a gymnasiumi tanári kar véleményét meghallgatva, kijelöli a segélyzendő tanulókat és elrendeli, vajjon a folyamodó ifjak közül kik és miképp segélyeztessenek;

g) a segélyben részesülők erkölcsi magukviseléséről és tanulmányi előmeneteléről időnkint tudomást szerez.

33. A választmányi gyűlés határozatai érvényesek, ha azon — egy elnökön s a titkáron kívül — legalább öt tag van jelen; határozat-hozatalnál a jelenlevők szavazat-többsége dönt.

34. A választmány eljárásáról a rendes közgyűlésnek az igazgató útján beszámol.

Az egyesület feloszlása.

35. Ha az egyesület mint ilyen valamely okból továbbra fenn nem állhatna, e körülményt előbb a közgyűlés vitatja meg és a határozatot ez esetben a megjelenő tagok két harmadának szavazata mondja ki.

36. Feloszlás esetében az egyesületnek összes pénzalapja alapítványává válik, melynek kamatai továbbra is a kőszegi kath. gymnasium jó erkölcsi magaviseletű és szorgalmas tanulóinak segélyezésére fordítandók; az alapítvány kezelése és a segélyezés eszközlése pedig ugyanazon kőszegi kath. gymnasiumi tanári kar testületének kezeibe megy át.

37. A közgyűlés az egyesület feloszlása és vagyonának ezen alapszabályok értelmében hová leendő fordítása tárgyában eshetőleg hozandó határozata foganatosítás előtt a magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium elé terjesztendő.

38. Az esetben, ha az egyesület az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, a megnyílt további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnek, haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszttatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb meg-

Mint az inycenz kedvencz csemegéjét, úgy néztem én is az elem túruló helyzetet bájaival — kínálkozó élveivel. Mennyi érdekes arc, tanulmány-fő! — Ékként szemlélődve tréfás ötletem támadt mulattató szerepet játszani; s az egész női társaságot végig nevetni és nevetetni. . . Így is tettem. Majd egyik, majd másik női csoporthoz szegődtem s tettem a szépet, gúnyolódtam, nevettettem őket. Mag aráztattam a mulatságok sorát, miközben oly meszeszerű elveket helyeztem előttem kilátásba, hogy magam is elálmélkodtam képzeletem merészsége és szép hallgatóságom naiv bámulata fölött.

Volt csodálkozás, volt csengő kacaj, csakugyan zengett belé erdő és liget. Az ifju gavallérok gyanusan sápadt irigységgel vették, hogy a nők mily kegygyel halmoznak el, hogy vig szereplésemmel elragadva előlök minden babér.

Jámber lelkek ti, vidéki fiatalok! . . . Hát hiába volt volna iskolám a világ, — s tanárim a szép szonyok, kik szemeikkel oly sokat beszéltek hozzám, s kiknek hallgató ajkait is megérttettem. Hiába tűztem volna egykor jelszavul ki: „Nekem csak a nők minden szenvedélyem!” . . .

És most, midőn alkalom kínálkozott, virágok illatoztak előttem, — ne adtam volna át magam kedvtelésemmek? . . .

Pas si béte!

A hölgyeknek nem volt ellenem kifogásuk — nekem se — társaságuk, lényük, bájaik, meleg hideg természetük tanulmányozása mindig legkellemesebb élvezetem volt. Így jártam csoportról csoportra — s ha távoztam — erősen ígértették velem visszatértemet.

Esküdtem Andorra-ra! és tova mentem.

(Folytatása következik.)

tartására különbeni felosztás terhe alatt köteleztetik.

Kelt Kőszegen, 1888. márczius hó 4-én.

Zánathy Bódog,
ideigl. jegyző.

Chernel Kálmán,
ideigl. elnök.

974. sz.
1887/8.

Jelen alapszabályokat, miután az 1887. évi 41123. sz. miniszt. rendelettel kívánt módosítások eszközöltettek, a nagym. vall. és közokt. m. k. miniszterium f. évi május hó 18-án kelt leiratával jóváhagyta.

Győr, 1888. május hó 24-én.

P. H. Dr. Németh Antal, m. k.
kir. tanácsos, győrtankerül.
kir. főigazgató.

Belföldi szemle.

Rezső trónörökös temetése.

Február 5-én d. u. 4 órakor indult meg a halottas menet a bécsi Burgból a kapuczinusok temploma felé. 3—400.000 ember tolongott a belvárosban, hol katonaság és rendőrség alig bírta korlátozni a népáramlat nyomását, melynek következtében számos sebesülés is történt. A halottas kocsi két oldalán apródok és testőrök haladtak; azután következett a katonaság, küldöttségek beláthatlan hosszú és fényes sora, mely a néptömegek által határolt partok között húzódott tovább egész a kapuczinusok templomáig. Ott voltak az egész kettős birodalom minden kitünőségei, külföldi magas vendégek. A temetési szertartás egész ideje alatt Besznek összes templomaiban zúgtak a harangok. A bezenetelés után a koporsót leszállították a kriptába, hova a király, királyné és a gyászoló család több tagja is lemenvén, a hült tetemtől elbucuzásakor megindító jelenetek folytak le. A koporsó kuszát Hohenlohe átadván a kapuczinusok gárdiánjának, a sírboltot elhagyták; mire a temetési szertartás bevégeződött. — Az elhalt trónörökös hatálat újabb verzió szerint amerikai párbaj okozta volna, amely fölfevés ha alapos, a többi kombinációkat dönti halomra.

— **Az aradi nők** az „Alföld” hírlapban a véderő törvényjavaslat ellen irányuló felhívást intéztek az aradi férfiakhoz, melyből átvesszük a következő részletet: „Kérdezzük tőlük, mit felelünk gyermekeinknek, ha majd azt kérdezik tőlünk: Anyám! Miért tanítottál magyarul beszélni, ha nincsen ország, ahol e nyelvvvel boldogulhassunk, a hol magyarul érezhessünk, magyar katonául szolgálhassunk? Kérjük Arad város férfaitól: Mit felelhetünk mi az ilyen kérdésre, ha csak azt nem, hogy: Mi, anyák, megtettük a kötelességünk, de apáitok nem tették meg. Gyáván hűgattak, mikor egy szavukkal megakadályozhatták volna a nagy veszedelmet. Ezt feleljük nekik? Válaszolatok Arad férfaitól!”

— **Fontos a borászokra.** „Az italmérési” és a regale-jog megváltásáról, szóló kézikönyv jelenik meg legközelebb melynek tartalmát következőkben ismeretjük: Törvényhozásunk az állami italmérési jövedékről szóló 1888. évi XXXV-ik t. cz. meghozatalával a szeszes italok kimérése tekintetében eddig fennállott s még a középkori rendi alkotmányból feunmaradt nemesi előjogokon alapuló „koresmáltatási jogot” megszüntetvén, a szeszes italok kimérése és kis mértékben való elárúsítása feletti kizárólagos rendelkezés jogát az állam részére tartotta fenn. Ezzel kapcsolatosan az 1888. évi XXXVI-ik t. czikkben a most érintett kisebb kir. használatnak megszüntetése folytán szükségessé vált kártérítési módozatot is megállapították azok részére, kik eddig az „italmérési” illetőleg „koresmáltatási” jogot gyakorolták. Mindkét törvény részletes és tözertes intézkedéseket tartalmaz a szeszes italoknak kiméréséről és kis mértékben való elárúsításáról, valamint a kártérítés megállapítása körül követendő eljárásról; mindazonáltal ezen törvények megértése az idevágó több rendbeli törvényeknek, valamint az azok tárgyában már eddig is kibocsájtott miniszteri rendeletek ismerete nélkül, a nagy közönségre nézve rendkívüli nehézségekkel jár, sőt gyakran egyenesen ki van zárva. Fontos és életbevágó vagyoni érdekek fűződnek e két törvény életbelépéséhez s óriási azok száma, kik általuk existenciájukban érdekelve vannak; miért is tekintettel arra, hogy nemcsak az italmérési illetve koresmáltatási jognak az eddig jogosítva voltak általi további gyakorlása, de a kártérítési összegnek igénybevétele is záros határidőkhöz s szoros eljárási szabályokhoz van kötve; alulírottak a nagy közönség érdekében egy oly kézikönyvet szándékolnak annak rendelkezésére bocsátani, mely e két törvénynek megértését rendkívül megkönnyíti, s az ide vonatkozó törvényes intézkedéseket gyorsan áttekinthetővé, szóval mindenki által hozzáférhetővé teszi. Kézikönyvünk népies és könnyen megérthető modorban feleleli az egész anyagot és gyakorlati útmutatást kíván szolgálni azoknak, kik akár mint földbírtokosok, akár mint rogále-bérlők, gyárosok, kereskedők, koresmárosok, vagy szeszes italoknak egyébként árusítói a közeljövőben életbelépő törvények által érdekelve vannak. E kézikönyv, melynek tartalomjegyzékét tájékoztató végzett alantebb közöljük, — minden jogtanácsot feleslegessé tesz; felvilágosítással szolgál az engedélyek elnyerése, az elsőbbség érvényesítése, az illetékek és adók fizetése és kiszámítása, a hatóságokkal érintkezés és a kártérítés bejelentése s mennyiségének megállapítása körül követendő eljárás felől; s midőn az érdekelteket jogaikra figyelmezteti, egyúttal világosan meg-

jeleli azon utakat és módokat is, melyek által azokat minden további utmutatás vagy segély nélkül önmaguk a legbiztosabban érvényesíthetik. Miután a kártérítés iránti eljárás f. évi ápril hó 1-vel, a kis mértékben való eladásra vonatkozó határozatok pedig már február hó 1-vel részben életbelépnek, e mű legkésőbb f. évi február hó közepe táján meg fog jelenni. A kézikönyv körülbelül 10—12 ívre terjed és előfizetési ára 2 frt. Az előfizetési összegek legkésőbb február hó 8-ig szerzők bármelyikének címére, legcélszerűbben postautalványnyal küldendők be. Aradon, 1889. évi január havában, Dr. Hamvas Károly, ügyvéd, Dr. Nemess Zsigmond, ügyvéd, Aradon.

— **A véderőjavaslat** részletes megszavazására nézve mint a fővárosi lapok írják, a kormánypart fölmondotta Tiszának a feltétlen engedelmességet. A főrendiház ifjabb tagjai közt mozgalom folyik, hogy a menyinyben a gyűlöletes törvényjavaslat a képviselőházban elfogadtatnék is: a főrendiház azt elvesse!

Helyi és vidéki hírek.

— **Gyászmise** volt február 5-én kedden a plébánia-templomban ünnepélyes segédlettel és szertartással. A requiem megjelentek a katonai és polgári előkelőségek s nagy számú közönség.

— **Az itteni izr. templomban** a megboldogult trónörökös tisztelőire kedden este 5 órakor requiem tartott, melyet Richter Zsigmond rabbi érzékeny beszédével ékesített.

— **Kinevezés.** Schuppler Henrik cs. kir. kapitány a helybeli cs. kir. katonai alreál-tanoda parancsnokká nevezetett ki, melyhez úgy őt, mint az intézetet szívből üdvözljük.

— **Halálozás.** A kisdédóvoda kedvelt tanítónőjét Szelőczy Mari kisasszonyt érzékeny családi csapás érte, amelynyiben elvesztette egyetlen nővérét, a náunk is előnyösen ismert Szelőczy Gizella, férjezett Kovács Ernőné úrnőt, ki f. hó 7-én Pusztá-Kenyéiben gyermekszülés következtében hirtelen elhalt. Beke az elköltözött szellemé!

— **Nyilvános köszönet.** Mindazoknak, akik az általunk rendezett „tombola”-játékhoz nyeremény-tárgyak szíves ajánlásaival hozzájárultak kegyeskedtek — a czél elérésében ez által elősegítettek, hálás köszönetet nyilvánítja a kereskedelmi ifjak önképző egyesületének választmánya.

— **Eljegyzés.** Rebhann József Károly, Ebenfurthi építész e napokban eljegyezte Ritthammer Bernhardt lekai lakos, herceg Eszterházy ácsmesterének bájos leányát Ritthammer Fanni kisasszonyt. Kívánunk nekik sok jó szerencsét.

— **A közösi „Concordia” dalegyesület** e hó 23-án álarozos bált rendez. Jegyek előre várthatók: Közösi József és Róth Sándor uraknál. Bővebbet a falragaszok.

— **A „közösi kereskedelmi kör”** mint értesültünk, a farsang uolját egy kedélyes mulatsággal akarja ünnepelelni. Már hetek óta készülődik e mulatságra és iparkodik a t. közönségnek valami rendkívüli ayujtani. A műsorból eddig tudomásunkra jutott, hogy ezen mulatság műkedvelő-színi-előadással nyitattik meg, melyen idevaló h. lyek és urak részt vesznek. Azonkívül számos bohózatot jeleneteket van faszerezve; többek közt egy nagyszerű bohózatot Cotillon-táncz rendezés. A mulatság jól szervezett rendezősége mindent elkövet, hogy a t. közönség igényeinek megfelelőhessen; s így reményelhetünk, hogy mulatságuk minden tekintetben sikerülni fog. Különbön ki nem mulatna szívesen farsang utólán?

— **A függetlenségiből polgári kör lesz,** amint ezt a múlt vasárnapon megtörtént közgyűlés elhatározta. Lehet hogy így jobban összetartanak a társadalmi élet tényezői. Majd elvállik!

— **Táncztanítás.** Stelzig Antal illem- és táncztanár úr f. hó 14-től kezdődő tanfolyamot nyit. Jelentkezhetni nála lakásán belváros 56. sz. alatt.

— **Szerdahelyi csendélet.** Tisztelt olvasóinknak még emlékében lehet azon mérgezési eset, melyet néhány év előtt Lukas Kati nevű nő „pogácsával” idézett elő, s hosszú éveken át a helységi lakói közül többnyire a férfiakat, kiket nejeik már meguntak, ily módon — a tulvilágra küldötte, míg végre tettenapfényre került s kötélt általi halálra ítéltetett. Most ujonnan ugyanezen helységben fordult elő egy „Lukas Kati”-féle eset, melynek áldozatául egy fiatal szerdahelyi legény lehetett volna, a ki azonban vigyázva ily csábításokra — a néki szánt pogácsát az orrába ütődött erős szag következtében gyanusnak találván, azt próba gyanánt meggyújtotta, és nem esekély bámulatára látta, hogy az teljesen porrá égett.

— **A Gazdák és iparosok** általános hitelszövetkezete itteni fiókjának megalakítása végett mai napon d. u. 3 órakor a városházán közgyűlés tartatik, melynek látogatását ajánljuk a részvényeket jegyzett t. fogyasztók figyelmébe.

— **Szellemidéző** járt a múlt héten városunkban, éppen akkoriban, midőn a trónörökös halálának távirati híre megérkezett. Természetesen üres ház előtt kellejtészanja, mert az idézett szellemek nem számitanak, miután belépti díjat se fizetnek. Így azután amilyen üres volt a ház, olyan üres maradt a pénztár és a szellemidéző is. E miatt ekeseredett és elment a megyei alispánhoz is panaszkodni s engedélyt kérni néhány előadásra, ami azonban tekintettel a köz-gyászra a sógorának meg nem adatott. — Hiszen ha olyan jó viszonyban van a szellemekkel, — akkor előre tudhatta volna, hogy ily kritikus napokban nem kellett volna Kőszegre jönni produkciók tartása végett. Ennél fogva ne is a mi alispánunkra nehezteljen, hanem pörölje be az ő — szellemeit.

— **Hirdetmény.** 2396/vk. 888. A folyó hó 3-án fenti szám alatt az állategészségügy kezelésére vonatkozó rendelet kiegészítésére meg a következő törvény, s rendeleti pontok tételnek közzé: 1.) Mészárosok marha-kereskedők s marha-hizlálók, minden oly szarvasmarhát, melyet idegen helyről a városba hoznak, a behozataltól számított 12 órá alatt a városkapitányi hivatalnál büntetés terhe alatt bejelenteni, s a marha-levelet ott átadni kötelesek. 2.) Mészárosok s marhakereskedők másuttan behozott szarvasmarhái, a községi marha állománytól elkülönítve bocsáthatók csak legeltekre s a behozataltól számított 8 napon át elkülönítve helyezendők el. 3.) Szarvasmarhát (borjut) a közbüvő hidon kívül vágni tilos. 4.) Szarvasmarha feltétlenül, juhok, kecskék és sertések pedig ha közfogyasztásra vannak szánva, csak a vágatási biztos, Kőszegen Czik Ferenc állatorvos s vágatási biztos jelenlétében vágható, illetve szurható le, a kinek a megfelelő marhalevel átadandó. 5.) Vendéfgadók, csárdák istállói s mindazon kozhelyek, a hol állatok állandóan tartózkodnak, havonként legalább egyszer fertőtlenítendő, valamint az ott használt jászók, itató vályuk folytonosan tisztán tartandók, a szemét alul trágya eltakarítandó. 6.) Házi-állatok birtokosai, gondozói tartoznak állatjaik egészségi állapotját figyelemmel kísérni, s minden belső megbetegedési esetet azonnal feljelenteni. — Megjegyzetik hogy a vizsgálattal járó költségek az illető feleket nem terhelik. 7.) Magyarország területén állatorvosi gyakorlatot csak az üzhöt, a ki a budapesti m. kir. állatorvosi tanintézet által kiállított s szabályszerűen ki-hirdetett állatorvosi oklevéllel bír. — Akik bármely oklevél alapján Magyarországon eddig állatorvosi gyakorlatra jogosítva voltak, ezen jogukat özentul is gyakorolhatják ha 2 hó alatt állatorvosi oklevelüket a kerületi állami állatorvosnak bemutatják. A kik az 1888. évi VII. t. cz. s annak végrehajtási utasításban foglalt szabványokat, melyek a fentiekben, és csak több vonatkozásban érintve, be nem tartják 100 frtig terjedhető, esetleg 1 hóig terjedő elzárás s 100 frt. pénzbüntetéssel fognak sújtani. Kőszeg, 1889. február hó 5-én.

Tipka Ferencz, városkapitány.

— **Meghaltak jegyzéke 1889. évi január havában:** Preisz Ferencz, szőlőműves, 64 éves, aggaszály. — Janni János, napszámos, 72 éves, vízkór. — Schlapfer József, közműves özvegye, 72 éves, tüdőlob. — Németh József, napszámos, 82 éves, aggaszály. — Korn Margit, napszámos gyermeke, 2 éves, torokgyík. — Pösch Tere, házbirtokosnő, 56 éves, véres agyaguta. — Tang Antalné, földműves neje, 58 éves, tüdő s mellhártyalob. — Kálmár György, közműves, 27 éves tüdőgümőkór. — Prösz Mátysné, szabóözvegye, 81 éves, aggaszály. — Pfoffermann Jánosné, mészárosözvegye, 83 éves, aggaszály. — Scháfer Mária, közművesözvegye, 66 éves, tüdővész. — Haiden János, közműves, 78 éves, véres agyaguta. — Drescher János, cipész gyermeke, 14 hónapos, agyhártyalob. — Kovács Géza, honvédőrmester gyermeke, 1 hónapos, gyermekek rángörése.

— **Időjárásunk.** Mult vasárnap virradóra hó esett, de délre már el is olvadt; este felé azonban csipős, hideg szél támadt és erősen fagyott. Hétfőn majd egész napon át havazott; kedden hófúvás volt s a vonatunk is kesést szenvedett. Kemény ténes időnk jár s miután Gyertya-zenetelő odogasszony napján nálunk tavaszias idő volt — ama bizonyos legöregebb emberek még negyvennapit telet jósónak.

— **Diszes és tanulságos magárjegyzék.** A tavasz közeledésének legbiztosabb, a fecskéket is megelőző hírnökei: a magkereskedők árjegyzékei már megjelentek. A számos több-kevesebb gondallal szerkesztett árjegyzékek közül egy úgy a czé: kitünő hírnövéhez méltóan gondosan összeállított és rendkívül gazdagon illusztrált tartalmával, mint izléses és igen diszes külsejével különösen kiválk. Ez, a nemcsak nálunk ország-szerte, hanem a külföldön is legelőnyösebben ismert **Mauthner Ödön** budapesti magkereskedőnek (koronaherceg-utca 18. sz.) 1889-ik évi tavaszi főárjegyzéke, mely a mezőgazdasági, kertészeti és erdészeti magvak egész lexikonját képezi. Nevezett czég nem szokásos száraz árjegyzéket nyújt a gazda- és kertészközönségnek, hanem költséget nem kimélve, oly növénytani könyvet, melyből sok hasznos dologról merithetni magyarázatot. Kitünő fametszévényei pedig, melyekkel minden nevezetesebb növényt szemléltetvé tesz, bármely növénytani diszműnek is díszere válának. Az árjegyzékben foglalt számtalan elismerő és köszönő irat pedig megczafolatlan bizonyítékul szolgál egyrészt a czég üzletének rendkívül nagy kiterjedéséről, másrészt a czég megbízhatósága, magjainak tisztasága és csiraképessége mellett, mely utóbbi tulajdonságokat különben már nem egy kiállítás juryje ismerte el s nyilvánította ki. Így legutóbb a nagykőrösi gazdasági kiállítás juryje is, mely **Mauthner Ödönnek** egy aranyérmét az indokolás szerint, mint „a gazdasági magvak igen megbízható forrásának”, egy másik aranyérmét pedig „feltünő szép veteménymagvak és kerti eszközökért” ítél meg. A tanulságos árjegyzéket és különösen annak igen számos s más árjegyzékben nem található ujdonságait melegen ajánljuk a haladni kívánó gazda- és kertészközönség figyelmébe. Ismerve a czég előzékenységét, meg vagyunk róla győződve, hogy e költséges árjegyzékét is kívánatra szívesen megküldi ingyen és bementve a gazda- és kertészközönségnek.

— **Nem mind arany a mi fenylik.** Mindenki ismeri a kereskedésekben előforduló közkedveltségű gyógyfűszappant, fogpasztát, fogport, szájjvizet sat. Az ember egyszerűen a legközelebbi üzletbe vagy gyógytárba fordul, kéri a kívánt szappant, szájjvizet vagy fogport és megelégszik azzal, a mit kap. A közönség azt hiszi: az egyik olyan mint a másik, pedig ez a közömbösség a konzerváló orvosi szerek megválasztása körül a legnagyobb vétek önmaga ellen. I drb. Popp-féle gyógyfűszappan 30 krba kerül és ez a szappan mégis feltűnően különbözik a többi szappanféléktől. Első sorban

Segíts magadon, az Isten is megsegít.

(Vége.)

Nálunk a gazdák és iparosok érdekei olyan egymásba vágók, mint egy és ugyanazon órának a kerekerei. — Ha egyik szenved, a másik is beteg, ha egyik szerez, a másik is boldogul; aztán régi sarkigazság az, hogy virágzó ipar nélkül nem lehet virágzó földművelés. — Tehát első sorban nekik kell az egyesülésben rejülő nagy hatalmat felismerni és saját jólétük előmozdítására egyesülni.

Ez a társulás már meg is van kezdve, hazánk több városaiban elterjedve. Ez a „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete”. — Hogy e mellett emeljük fel szavunkat, azért tesszük, mert, lelkünkben meg vagyunk győződve, hogy ez elterjedve, hazánk gazdasági és ipari ügyét újabb életre lendíti, meg vagyunk győződve, hogy ez által kisebb-nagyobb mértékben mindenki segíti fog magán.

Nekünk, tisztelt olvasó, ha egy kicsit elmélyedve gondolkozunk, jó tulajdonságaink között sok rossz is van ám. Egyik ezek közül az, hogy egymás érdekével nem sokat törődünk.

Hidegen halljuk, közönyösen nézzük, ha egy érdektársunk elbukik, ha szomszédunk háza dobszóra kerül. — Perel a magyar rokona, jó embere ellen — igen gyakran dacból, irigységből, csak azért, hogy az se boldogulhasson. „Inkább a fiskálisé legyen”, — így szól elvakítva az irigység tüzeitől — „de megmutatom hogy nem lesz az övé”. — Nincs meg az önzetlen felebaráti szeretet, nincs meg az érdekközösség segítő részvéte az egy hajóban evező emberosztály között sem. Hát a különböző foglalkozású osztályok, a gazdák, iparosok és kereskedők közt hogy találhatnánk fel?!

Hányszor van eset rá, hogy az iparos vagy kereskedő titkos örömet érez szívében, ha egyik vagy másik felebarátját rossz árucikkével rászédheti? Hányszor működik oda a kereskedő, hogy a gazda terményeinek árát a legkisebb fokra leszállítsa, s hogy fáradtság nélkül minél több hasznot tegyen zsebre? Hány gazdának a lelkéhez hozzá fér az, hogy nem üld olyan búzát a vevőnek, mint a milyent bemutatott? Egy szóval, bizony sokan vannak, a kik a keresztény becsületesség helyett egy kis raffinériával megengedik maguknak, hogy másokat megkárosítsanak. — Ennek aztán természetes következménye az, hogy mindegyik elveszti a bizalmát a másik iránt, és e bizalmhiány, e hidegség akadályt gördít a közboldogulás útjába.

Bezzeg nem így cselekednek egymás közt izraelbeli polgártársaink, a kiket szidunk sokféle képen, de nem tanulunk tőlük egymáshoz ragaszkodó szeretetet. Előmozdítják azok egymás érdekét, nem hagyják szegényeiket. Nagyon követik a szentírás ama szavait: „Mindenekkel jót tegyetek, de különösen a ti hiteteknek cselédeivel”. — Ez nekünk szól, de papíron hagyjuk, s nem gyakoroljuk az életben úgy a mint kellene.

Ezt a bizalmatlanságot közöttünk az egyesülés, a szövetkezés szüntethetné meg legjobban s könnyebbé tenné megélhetésünket. Ennek az áldását régen felismerte a művelt külföld. — Amerikában virágoznak a szövetkezetek s roppant mérvben kifejlesztették az ipart, földművelést és kereskedelmet, ezek által hatalmassá, gazdaggá tették az államot.

És nálunk milyen nehezen megy az ilyen dolog! Milyen közönyösek vagyunk a szövetkezés eszméje iránt, s milyen bizalmatlansággal fogadjuk csak a híret is! Hát vajjon tette mikor ébred szegény földműves né-

pünk, mikor még az eféle beszédet sem hallgatja örömmel!

És mi a következménye? Az, hogy a fáradtságuk gyümölcseivel gazdagítják, növelik a nagy tőkét, az, hogy még jobb módú gazdáink is nyögnek az uzsora terhe alatt; az, hogy terjed a szegénység, pusztulnak, foygnak, vándorolunk ki e hazából.

És most felretérve e szomorú képet, győződjük meg affelől, hogy gazda és iparos a szövetkezés, társulás által segíthet magán legjobban. A társulás oly büvös erővel bíró kapcsol, mely a tőkét, munkát és az észr, ezt a három termelési erőt, — mely már nálunk is ellentétbe kezd állani egymással, — összhangzásba hozza. — A társulás, szövetkezés helyes irányba vezetve, fejleszti a takarékosági ösztönt, elősegíti a hitelt, könnyíti a tőkészerzést, növeli a családi és egyéni élet nyugalmát, önértetét.

Fel tehát, t. barátain, társuljunk szövetkezzünk a napokint súlyosodó teher elviselésére. „A Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete” kibontotta a zászlót, hogy a keresztény gazdákat és iparosokat kivége az uzsora pusztító körmei közül, megmentse az elszegényedéstől s könnyebbé tegye megélhetésüket.

Sorakozzunk e zászló alá, egyesüljünk, hogy egymásban támaszt, segítséget nyerjünk, hogy egymást megmentsek a végelpusztulástól. Így fogunk segíteni magunkon, így fogunk segíteni ha ánkon, édes nemzetünkön!

Vass Sámuel.

Belföldi szemle.

— **Ő felsége a király** a Budapestre érkezése alkalmából a részvét nyilváníító küldöttség képviselőházi elnökének adott válaszában hangsúlyozta hogy elvárja a képviselőháztól miként kormányát mely „teljes bizalmát” bírja támogatni fogja.

— **Vizolyi Gusztáv** †. Az orsz. gyűlés képviselőházának tagjai közül febr. 9-én dőlt ki Vizolyi Gusztáv 68 éves korában. A kérvényi bizottság — melynek elnöke volt — jegyzőkönyvileg örökölte meg érdem it s emléket. Temetésén a szabadelvű párt tagjai testületileg jelen voltak.

— **A véderő törvényjavaslatnak** 14. §-át a kormány elejtette, habár ahhoz korábban állását kötötte, kabinet és pártkérdéssé tétetett. Most a nemzet aggodalmaiból keletkezett nyomás hatása alatt jónak látta a kormány is engedni. De a 25. §-ához annál makacsabban ragaszkodik a kormány, noha ez a magyar nyelv kérdésével egy jelentőségű lévén, a 14. §-nál fontosabb s a nemzetnek kevesbé lehet inyére és az ellen minden irányban teljes erővel tiltakozik is!

— **Tüntetés volt a fővárosi rendőrség ellen** ezen alkalomból hogy a főkapitány dr. Takács Zoltán ügyvédjelöltet éjjel a lakásán elfogatta és maga elé állította.

— **Budapesten** ma délutánra a főváros polgárságának egyeteme felhívott az intéző bizottság által tervezett tiltakozó nyilvános körmenethez csatlakozásra. A körmenet d. u. 2 órakor zászlók alatt a két ellenzéki párthoz tartozó képviselők vezetése mellett a Kalvin térről fog kiindulni a kerepesi úton, Erzsébet és Andrásy uton át a Dunasoron lezuhodva tér vissza a Kálvin térre. Bizonyára imposans lend a tüntetés, melyet a vidéki városok is követni fognak.

— **Az egyetemi ifjuság** a rendőri visszaélések által rajta elkövetett sérelmek megtorlása iránt nagy gyűlést tartván, elhatározta, hogy megkülönböztető pol-

volt az, mi reá oly hatást gyakorolt — nem — hanem atyja.

Pethe mindent megértett. Regedi több társával fogságba eshetett s most várja királyától ítéletét.

Az ifju nem habozott sokáig. A király elé lépett s tiszteletteljesen szól:

— Felsőg, feladatomat teljesítém: a vár birtokomban.

— S hol a leány, kiről említést tevé? kérdé szeliden Béla.

Pethe Jolánra utal, ki e pillanatban a lehető legnagyobb zavarban volt. Félénken közeledett.

— Ah! gyermekem! hangzék e pillanatban Regedi ajakáról.

Jolán sem tartóztathatta többé magát: gyenge sikoltással atyja keblére borult.

Béla részvevő tekintetet vetett reájuk s mintegy megindulva fordult Jolánhoz,

— Ismerem, leányka, a történeteket ez ifju előadásból; tudom, hogy vonzalommal vischtel iránta; ismerem multadat — ep azért intézem hozzád e kérdést: akarsz-e nejevé lenni?

Biborpir önté el Jolán arcát e szavakra. Hiába remegett ajka: nyelve megtagadta a szolgálatot; egyetlen hangnak sem volt ura.

— No aki hallgat, az beleegyezik, — folytatá Béla kedélyes hangon — most csak egy volna hátra t. i. az atya beleegyezése, ki eddig gát vala köztetek. S hogy az öröm teljes legyen, minthogy tudomásom szerint Regedi csak mások unszolásának engedve szegődött a lelkiismeretlen lázadó zászleja alá, azért szabadságát egyenesen az e frigybe való beleegyezéséről teszem függővé s várom feleletét.

Regedi könyes szemekkel mond:

— Legyetek boldogok!

— Részemről pedig — mond a király — fogadjatok legőszintébb szerencse kívánatimat. Visszaadom szabadságotokat előbbi birtokaitokat s hogy ezen ünnepélyes alkalomról soha meg ne feledkezzetek, vegyétek

gári jelvényként magyar iparosok által magyar posztóból készült magyar kucs má t viseljen; kimondatván, hogy az ifjuság becsületére bízatik e jelvénynek viselése.

Külföldi szemle.

— **Rómában** a kereset nélküli munkások özszereslegtek, hangosan követeltek munkát és kenyeret; a csoportosulás — melyet politikai izgatók még inkább szítottak — egyre nagyobb és fenyegető merveket öltött elanynyira hogy a néptömeg már utcai torlaszokat emelt s a forradalmat életve boltokat rabolt. A rémület oly nagy volt hogy a boltokat mind bezárták. Az okozott károk százezerforintot meghaladnak. Néhány száz embert elfogtak. A katonaság közbelépése folytán a zavargások elnyomatnak.

— **Összeesküvést** fődöztek föl Milán király ellen; a konspirálásban radikális pártnak több vezére is részt vett mint a „Daily News”-nek jelentetett.

— **Ázsiában** is bizonyos európaias ideges nyugtalanság uralkodik és valószínűnek tartják hogy Abdurhaman Kán az oroszok ellen kikezd.

— **India** leakarja rázni nyakáról az angol uralmat, amerikai és európaiakból akarnek egy hadsereget alakítani mely fegyvert ragad India szabadságáért. A haditerv is kész már.

— **Oláhországban** a Bratiano-kormány vád alá van helyezve.

— **Franciaország** képviselői az alkotmány revízióját elhatározták.

— **A bolgár fejedelem** erősíti hadseregét, melybe számos újítást hozott be.

— **Párizsban** a revízió fölötti vitának elhalasztása iránt beadott ellenzéki indítványra 307 szavazat adtván a kormány 218 szavazata ellen, a kormány megbukott és Floquet elnök s ministertársai lemondásukat beadták, amire az ellenzék határtalan örömmel rivalgta rá hogy — mehetnek!

Helyi és vidéki hírek.

— **Bucusu-ebéd.** F. hó 13-án szerdán tartotta meg Dr. Gaár Frigyes szombathelyi kir. közjegyző úr mint kamarailag kirendelt községi helyettes közjegyző ideiglenes működésének befejeztével bucsu ebédjét a „Strucez” szálloda éttermében, hol szép számmal jelentek meg az állami közigazgatási és községi tisztviselők s katonatisztek közül jó barátai és tisztelői. A kedélyesen elköltött ünnepi lakoma után a társaság estig maradt együtt, mely alkalommal számos pohárköszöntések hangzottak föl az itt működése alatt csakhamar népszerűvé és kedveltté vált közjegyzőre, kinek mi is gratulálunk megnyerő modora és méltányossági érzülete miatt!

— **Új kir. közjegyzőt kaptunk.** Az igazságügy-minister úr Pffell János volt győri közjegyzői helyettes urat Kőszegre kir. közjegyzővé kinevezni méltóztott, amit annál inkább szívesen fogad városunk közönsége, mivel az új közjegyző úr városunkbeli származású. Üdvözljük új állásában köztünk!

— **„Concordia” férfitársaságunk** f. hó 23-án tartja zártkörű átlarezos táncestélyet a bálház nagy termében — Derék dalnokaink mint eddig, úgy az idén is városunk lakosságának néhány örömteljes, vigórat szerzendek, a mit már azért is következtetnünk kell, — mert minden általa eddig rendezett estélyek a várakozásnak megfelelő, a legsikerültebbek közé sorol-

még hozzá a csatában elesett Baresi Tamás összes jószágait és mindennemű előjogait. Legyen előttetek szent a hazaszeretet; szeressétek királytokat, hozzátok áldozatot a jó ügyért, mikor a hon ügy kívánja s boldogság fog virulni ösvényeitekben.

Felix tündére.

Irta: St. Jágo.

(13-ik folytatás.)

Haha! — Légy óvatos ifju ember, midőn Amor-t idézed. A kis hamis istenke, ki annyi galyibát okoz . . . . nem jelent-e meg? Dehogy nem! Szavamon fögött . . . . .

Sűrű lombokkal fedett sétányon haladtam néhány lépést . . . . s előttem egy nőt láttam lépdelni utjában önfeledten leleszkítva a feje felett függő ágakról a leveleket. Közeledésem zajára megfordult . . . és . . . Berendné Olga — mert ő volt — némi zavarral arczán jött elem. Látása kellemes meglepetést okozott, — mosolyogva üdvözöltem arra ezelőzván, hogy bizonyosan valami szép ábránd foglalkoztatja, miután egyedül van. Szemei mintegy szemrehányólag tekintettek arczomba és halk hangon interpellált.

— Halátlan ember! Feléje se néz az embernek. Hol volt ennyi ideig? . . . . .

— Kedves Olga nagysád, ön alaptalanul vádol — rögtön bebizonyítom ártatlanságomat. Öszintén szólva sokáig pihentem — s ezért jöttem ily későn; de ha nem is voltam itt, gondolataim — jaj! nem volt egészen így — önnel foglalkoztak.

Ön megjelent álomban, s ez oly szép — oly édes álomban — midőn arra kértém, hogy enyhítse kínjaimat s ne utasítson el, ön reám hajolt és . . . megcsókolt! . . . . Boesánat — folytatám, látva hogy

hatók és ez adja meg a garantiát a jelen estélyeknek sikerüléséhez is, valamint azon körülmény, hogy dacára annak, hogy a meghívók még csak a hét folyamán adták ki, az erkély-ülsők már is el vannak adva, s így a rendezőség kényszerítve van, esetleg a Parterren felállítandó ülésekről gondoskodni azért is, mert ezek vételére igen nagy a kereslet. Belépti díj: tagok részére 50 kr., nem tagok részére 1 frt. — este a pénztárnál minden jegy 1 frt. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek előre válthatók Róth Sándor egyetűi pénztárnok és községi József uraknál. — Alarcz-öltönyök Mondl Károly ur divatkereskedésében kaphatók. Ajánljuk a mulatni szerető művelt közönség figyelmébe!

— **Népgyűlés.** Szombathelyen a „Sabaria” nagy termében február 17-én délután 2 órakor Ebergényi István vezetés mellett a véderő törvényjavaslat érdemében nagy népgyűlés fog tartatni.

— **Áttérés.** Mult esütörtökön tért át az itteni evang. templomban Rész Frigyes es. kir. huszár-örmszter a protestans vallásra. Tanukul szerepeltek Jungnikel, Haller és Feigl Gyula urak.

— **Az ipartársulatnak** mult vasárnapra hirdett közgyűlése, részvétlenség miatt megtartatni nem lévén, ma d. u. a tagok számára való tekintet nélkül új közgyűlés fog megtartatni, melyen több érdekes kérdés fölött határozatok hozatnak.

— **A gazdák és iparosok** általános szövetkezele községvidéki fiókjának megalakítása végett mult vasárnapra hirdett közgyűlés közbejött akadályok miatt nem tartatott meg. A jövő gyűlés napját a szervező ügynök úr a tagokkal külön értesítésben fogja tudatni.

† **Halálozás.** Váratlanul lepte meg városunk közönséget a balhir, hogy lovag Freyenstein Sláma Antal ur nyug. es. k. százados és az ált. takarékpénztár könyvelője, éppen midőn a vasuton elutazandó volt, a pályaudvaron szívszélhűdés föl tán hirtelen halállal kimult. Halála annál súlyosabb csapás a családra mivel leánya menyegzőjére készültek. Temetése ma délután megy végbe. Nyugodjék békében!

— **Helyreigazításul** a szerdahelyi előljáróság részéről vett értesülés nyomán ki kell jelentenünk, miként lapunk mult számának hírovtatóban a „Szerdahelyi események” bekezdésű hírek második része, mintha újabb Lukás Kati-fele eset Szerdahelyen fordult volna elő — határozottan valótlanság. Megjegyezzük hogy e hírt egyik társalpból merítették, illetőleg vették át.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** Bárdossy István szombathelyi lakos, megyei árvászéki elnöknek Takáts Silyeszer veszprémi lapszerkesztő elleni rágalalmazás vétsége miatti sajtóügyében a tárgyalás f. é. április 13-án délelőtti 9 órakor a vármegyeház nagy termében fog megtartatni. — Kovács Jánosnak Bertalan Endre elleni sajtóügyében 1889. évi április hó 8-án reggeli 9 órakor a vármegyeház nagy termében fog tárgyalás tartatni.

† **Halálozás.** Kovács István örmester ur neje született Peszlen Fanny f. hó 10-én elhalálozott. Temetése 13-án ment végbe. Az elhunytat 5 apró árva és a kesergő férj gyászolja.

— **A szombathelyi kereskedelmi kör** február 9-ére hirdett táncvizalma az országos gyász miatt 10-én tartatott meg, bár a közönség köztük leginkább a kereskedői osztály távolléte által tündöklött, a jó kedv még sem hiányzott, a mulatság reggeli 5 órakor ért véget. Ott láttuk a tánczosok sorába: Hübner Gizella, Schwarz nővérek, Kárpáti Irén, Csik Irma (Bükkről), Szalnoy nővérek, Kirchknopf Terka, Jászai Terka, Ender Etelka srb. urhölgyeket.

— **Lábát törte** egy csóói születésű huszár, amint az utca jégén megcsuszott lova alatta elesett. A járdák is egyes helyeken jéggel burkolvák és esoda, hogy m g

a gyalogjárókkal sem történt valami baleset. Nem ártana a megelőzési eljárást szigorítani!

— **Hamis igazolványokkal** utaztatott egy vidéki vándorló legény, ki a bíróság előtt az igazolványok hamisítását illetőleg beismerésben lévén, — 8 napi fogsággal büntetett.

— **A szombathelyi keresk. ifjak önképző és betegsegélyző egylete** által február 13-án tartott táncvizalom rendkívüli fényesen sikerült. Már 8 1/2 órakor a „Sabaria” szálloda nagy terme zsufoltságig tele volt. Az első francia-negyest 86 pár táncolta. A jó kedv reggelig tartott.

— **Időjárásunk.** Egész télközépre illő hidegek voltak a mult heten; kivált 12-én és 13-án dermesztően hideg északi orkán dühöngött. Hő kevés van.

Köszönetnyilvánítás.

Azon számos koszorúért, valamint az oly sok oldalról hozzánk jutott részvét-nyilvánulásokért a szeretett nő és anya

Kovács Franziska,

szül. Peszlen

elhunyta alkalmából, fogadják az illetők ez uton hálás, igaz köszönetünket.

A gyászoló család.

Irodalmi Csarnok.

Utazásaimból.

II.

(Vége.)

A palotával szemközt vannak a hercegi istállók. Kismartonban van továbbá a szt. Ferenczrendű szerzetesek szép zárdája helyes templommal, az Eszterházyak családi sírboltjával. Gyönyörű az irgalmasok társháza, kórháza, temploma, gyógyszerháza. Kismartonban van Magyarország majdnem legmagasabb, legszebb Kalváriája, egyszersmind bucsujáró hely. Itt szükségesnek találom a kedves olvasót figyelmeztetni — főképp ha zenész — ha netalan Kismartonba veődik, sétáljon el Serecz felé vezető uton az u. n. polgári kórház mellett. Még mielőtt idején balra a kertek s gyümölcsösök háttérében felfuttatott szőlőtőkék, szép gyümölcsfák árnyékában feltűnik egy igénytelen kis fabódé — vagy, ha úgy tetszik, „luszház”. — E szerény kis házikó, melyet a turista szemé csak akkor vesz észre, ha arra figyelmessé tetetik, sok igen sok reggeli s esti órákban, árnyékában rejte a hangművészet egyik legnagyobb képviselőjét. Nagy szellem uralkodott e kis deszkaházban! Kis 5 1/2 octavas pianino, iróasztal, pár rozoga nádszék képeze e kis helyiség butorát. Felragasztott Partitúra-részletek s különféle cottapapiros díszíték falait. Ez volt Hayden József, a nagy zeneművész, tulajdona s nyáron kedvencz tartózkodási helye, midőn t. i. herceg Eszterházyánál az akkor oly nagy hírből álló kismartoni zenekar karmestere volt az 1790-es években.

Igen! e szerény kis házikóban, ez igénytelen helyen, hova csak a közeli suttogó fenyesek egyhangu, szelid fuvalmai, a fulemlék bájos hangjai, a paesírta trillái az aratók víg dallama, a vincellérek különös choralja elhatolt: itt e regényes helyen hangzottak el Hayden lantjának bűbajos accordjai is!

Itt, hol pompás kilátás a Lajta hegységre, üdítő zöld bársonnyal bevont szőlőhegyekre, virányos völ-

gyekre, aranykalászos mezőkre, sajátságos építésű falvakra, sugár tornyokra, magányos majorokra a természet szépsége után oly igen epedező s azért hön lángoló a hangművészet eme aerosát minden pillanatban, minden évszakban újból s újból felüdíté, megeleveníté; a hol még a nyár tikkasztó heve, a mennydörgés tompa zúgása s a vihar tombolása is elragadá őt: mondom itt, tavol a világ zajától, egy kis cellában létesíté Hayden halhatatlan, remek műveit!

Oh! de sokan, igen sokan haladnak el e kis házikó mellett anélkül, hogy csak sejtelmők is volna, ki lakozék egykor ebben!

De a turista — ha nem is zenész — ki e hejyre figyelmessé lön téve, nem hiszem, hogy egykedvűen haladjon el mellette.

A turista ellenben, ki zenész is egyuttal — bárminő kicsiny, — oh! mily szelid melancholiával mereng el e kis házikón s környezetén, hol a szellő fuvalma úgy tűnik fel mintha a felejthetetlen hős árnya szállongana s ruháit subogtatná.

Oh! a szép kertek e siri csendjében a leggyaralóbb képzelem is, keli, hogy szárnyakat kapjon s a földön felülemelkedjék. Valahányszor elmentem e szerény fabódé mellett, mely pár évvel ezelőtt még jó karban volt, el-elmerengtem azon: Annak tetején levő rozsdás, össze-vissza repedezett bádognászlócska mint a hangművészet muzája által gazdagon megaranyozott lyrája tűnt fel előttem; a házikó mellett elfolyó esermely vizének csevegése, amely mozgásába bele-belevegült dalos madár szép szava, a gyümölcsfák leveleinek suttogása, a virányos rétekről hazasiető nyáj kolompja, a pástorfiu furulyájának méla hangja, a messze elhalatszó ének a közeli kertekben, de még a szél üvöltése is: ugy tűntek fel előttem mint egy a nagy művész tiszteletére zengedezett dícsének. Drága tetemei fent nevezett Kalvaria-templomban nyugosznak.

Kismarton egyéb épületei közül említendő a es. kir. alreáltanoda, gyönyörű parkkal; a plebánia templom; polgáriskolai épület. Kismartontól félóránnyira fekszik Szt. György községe. Itt kezdődik herceg Eszterházy mintaszerű vadaskertje, szép vadász-kastélylyal, több erdész-lakkal. Méltó megtekintésre! Innét Kismartonba visszatérve gyönyörű erdő-ösvényen haladva Szarvkő felé irányoztuk lépteinket (az ut a palotától mintegy 50 lépésnyire kezdődik.)

A suttogó fenyő majd lombos bükk erdő közepén a turista füleit sajátságos hangok érintik. Csengő majd csaknem harang-zúgáshoz hasonló kalapács-ütések ezek, melyek a közeli szárazvami nagy kőfejtés fölől jönnek. Letérve tehát a rendes utról mintegy fél óra mulva a kőfejtéshez értünk. Gyönyörű! Mész- s homokkő nemkülönben granitban igen gazdag. Tőszomszédságában van egy nagy mésztető.

(Ha pedig valaki az országuton mén Kismartontól Szarvkőre ugy N. Höflány mellett is akad szép kőfejtésre.)

Elhaladva ismét egy szép vadász-kastély mellett egy óra mulva Szarvkőn voltunk. Szép kis hely; helyes templommal, s herceg Eszterházy kismartoni uradalmához tartozó gazdatisztek számára gyönyörű épülettel. Vidéke pompás. Innét ismét erdőn át Lorettoba mentünk. Csinos kis falu. Nagy kőfejtéssel, Ódon-szerű templommal s hajdani kolostorral, mely azonban ma plebánia-lak. Állítólag pálos szerzetesek, mások szerint serviták lakták előbb. Egyuttal igen látogatott bucsujáró hely. Lorettóból visszatértünk Szarvkőre s innét az egy óránnyira fekvő Lajta-Ujfalura mentünk. Ez a határán fekszik. Lajta-Ujfalutól 1/4 óránnyira van a gazdag s megtekintésre méltó kocsz- és még teljesen meg nem érett kőszén-bánya. Igen szép! Lajta-Ujfalut csak a lajtán átvezető hid választja el Alsó-Ausriától s annak egyik csinos városától Ebenfurtól.

elpirult — az álom szabad ország s az ember nem szabhatja meg, mit álmodják.

Erre megfogtam az ifju nő kis kezét és sans géne megcsóolám. Olga nagysága ijedten vonta vissza kezét. — de arcán az epedés méla kifejezése honolt, — szemei — melyeket réam emelt, oly nedves csillogásban ragyogtak — hogy izgatott vágy lepelt meg . . . . .

Majdnem suttogva szólt:

— Nem hiszek önnek, — oly szépen tud mindent elszavalni, mintha érezné . . . de . . . de . . . csak tréfál velem.

E szavak után elfordult — — — távozni akart.

Ez a nő most oly bájos volt, termete ingerlően hajított, arc kifejezése sovár — vonzó hogy nem allhatam ellen a kísértésnek. Hozzá léptem.

— Ön azt mondja, hogy tréfálok?! Ezt maga sem hiszi el. De adjon alkalmat, hogy meggyőzzem hű érzelmeimről. Egyebet nem tehetek. Ön ismeri tudja melyik a legszebb lugas . . . e kertben . . . . . lássa . . . ön . . . ön . . . édes Olga! . . . kérem . . . . . teljesítse kérémemet . . . ez elsőt . . . . . várjon réam ott a mulatság végén, amint az estesillag kigyullad és a vé indulót játszik.

A következő pillanatban az ifju nő vonásai szigoru jelleget öltöttek, szemei hidegen tekintettek.

— Szerencsés ur! ön megfeledekzik magáról, — elfelejti, hogy férjem van . . . s hogy a világ . . . . . Oh, ön méltatlan, kiméletlen, ha így beszél . . . . .

E közben hangja halkult — s ismét bizonyos lágy-ságot nyert.

— Ah! ön férjére hivatkozik? . . Férjét nem szereti, — láttam szemeiből. — Férje egy vad majom, ki önt nem érdemli, ki mellett boldogtalan az élte tavaszát élvező, bájaival hodítani hivatott nő, mint ön. És a világ! — mondja ön — az egy ostoba szörnyeteg — melylyel naiy kedélyeket ijesztegetnek, mely a féltékeny, gyávtát üldözi — de a bator előtt meghajol és fel-emeli. Oh, édes Olga . . . ön nem gondolja, mily hű

indulatot képes gerjeszteni egy férfi kebelében . . . . . Ne utasítson el.

Reá tekintetem, hogy szavaim hatását lássam — és hitemre! szemei könnyektől csillogtak; keble erősen emelkedett és teste remegni látszott.

Csábítóan állt előttem, mint egy syrén . . . És mégis megbánást éreztem egy pillanatra — de aztán pessimisticus ideám közöl egy: hogy magatartása „grandecomodie” is lehet, — újra küzdelemre intett . . . . .

Mindketten hallgattunk . . . ő lesütött szemekkel . . . . .

Nem mertem ösztönözni a feleletre. „Tekintszen réam, ha kérésemet teljesíteni akarja”; — sugtam fülebe, miután a hallgatás kinossá vált. Erre egy villanó pillanatig felnézett — de egyszerre eltakarta arcát és elfutott . . . . .

Megsajnáltam e kedves nőt, nem nagy örömet éreztem a siker felett, s profán gondolataim fagypontra szállottak . . . . .

Gyűlöltem, átkoztam könyelmű — léha természetemet, melyet semmi sem tudott fékezni — átalakítani.

Pedig gondoltam Evelinre, nem felejtettem őt; szívem imádó szeretettel csüngött rajta, — — — de — a gondolat hideg tartózkodására elvette — bizalmamat, erőmet és hitemet; kétely, dacz ösztönözött ellentállani és Venushoz pártolni át.

Mikor ily gondolatokkal egy lawu tennis-t játszó ifju társasághoz csatlakoztam, Szentimrejt láttam felénk jönni. Mosolygva szegődött hozzánk és ő is hatványozta kitörő kedvünket.

— Pompás kedvedben vagy Felix . . . . . így szeretlek! Hölgyeim, ne engedjék, hogy vidor kedélyességét veszítse, — de óvatosság! barátunk meghatóan érzékeny is tud lenni szolt hangosan, mialatt szemei gunyos kifejezéssel jártak rajtam és az ifju leányokon.

— Barátom! Felséges ez a te mulatságod, el vagyok ragadtatva, szeretném keblemre ölelni ezt az egész szép női világot. Azt kívánám: minden n asszony

szája forradjon egygyé — s csókot adnék rája . . . . .

Általános derűtlenség az arcokon — s mire én elnevetem magam, a bájos hangu torkokból meg annyi kacagás adott visszhangot.

Andor azonban felre vont és így szólt:

— Azt hiszem bemutatthatjuk a látni valókat — mindnyájan egyutt vagyunk . . . . csak Eveline hiányzik! De te — ugy látszik — nem is veszed zokon távollétét annak, ki iránt oly hatalmas lángra gyulladtál . . . Hisz egész „Don Juan”-i szerepet játszol a nők körül . . . . . sőt . . . a csábos Berendné . . . a manóba is . . . mi? . . . Remélem, hogy csak jó tréfa szándokod . . és nem akarsz Evelin szemeiben veszteni. Mit szólsz hozzá? . . . . .

— Azt, hogy nem kívánhatjuk tőle, miszerint lealázza hozzánk büszke lényét, továbbá azt, hogy igazad van, mindez szeszély, tréfa tőlem ami már benne van természetemben; különben is — ha veszték, az én vesztésem az . . . Eh! kezdjük a szemfényvesztést. „Tally ho!” . . . kiáltám, kitérni akarva barátom dictiója elől. Egyrészt kellemetlenül hatott az réam, másrészt bosszantólag és csak macacsságotam növelte. Elkészerített, hogy Evelin távollétével tündökölt, miből azt következtethettem, miszerint kisebb gondja is nagyobb annál, hogysem velem törődjék. Vajjon ki lesz-e engesztelhető? . . . . .

Andor meglepetten tekintett arcomba és aztán felelt.

— Büszke?! Tévedsz barátom . . . . . Ő hideg — de nem büszke ok nélkül. Többi szavaidat illetőleg . . . . ha így beszélsz . . . nem szeretted szivedből Evelint. Oh, akkor nem fogod fel az ő viszoatszerelemre ébredő szíve által nyújtható üdvöt — boldogságot. Nem értem — hogy ígérete dacára sem jön. De jár — sétáljunk körül . . . s aztán ne várassuk tovább a társaságot.

(Folytatása következik.)

Ebenfurt mintegy 2400 lakost számlál. Ezek földmíveléssel foglalkoznak; de nagyobb részt mint gyári munkások szerepelnek mind magában a városban levő nagy gőzmalomban, papírgyárban, pamukgyárban, mind pedig Alsó-Austria egyéb gyáraiban. E gyárak az újonnan épült Ebenfurtban vannak (az u. n. Neu-Ebenfurt). Ebenfurtnak van gyönyörű plebánia temploma, víztől környezett szép középkori vára. Mind a templomban mind a várban a középkor számtalan érdekes emlékei őriztetnek. Ebenfurt tulajdonképeni eredete azonban a rómaiak korára vihető vissza. Környékén tömérdek régiség található.

Ugyancsak Ebenfurtban találkoztunk ismét egy társsal, kívül utunkat tovább folytatni akartuk, de bizony a felettünk meggyült felhők nagy cseppekben hullottak a földre — bősegesen áztatva szellős ruhánkat — s így gyalogolási tervünk csakhamar füstbe ment. Kiszabott időnk is tellett a másfél napi késés következtében, tehát hazamentünk azon erős elhatározással; mihelyt alkalmunk leszén, ismét meglátogatjuk a sok kedves helyet, melyekre a feledés fátyolát vonni oly könnyen nem lehet!

Humor.

Fölfelé-Lefelé.

Egykor Mátyás király a budai várkertben sétálván, kijutott a sétány egy távolabb fekvő elhagyatottabb részére, a hol egy őrt álló katonát pillantott meg, a ki midőn őt jönni látta, birtelen valamit mondurja alá rejtett és gyanakvólag tekintett a sétálóra. De miután a király polgáriasan volt öltözve és a katona őt fel nem ismerte, ismét elsimultak a redők az őt homlokán és kedélyesen szólította meg az előtte ismeretlen sétálót.

„No uram, keed ugyan csak mögijesztött!”

„Ugy!?” mond a király, „tán csak rossz a keed lelkiismerete!”

„Nem a, keérem alázatva!” felelt a katona, „de lássa kejerem, eén meég csak kevés ideje vagyok itt és megest senkit se ősmerek, a kiráj megest sokszor ki szokott sétálni. Most épen valamit öttem, ezt pedig a katonának a poszton nem szabad mögeselekönnyí, ezér e-dugtam az kabátom alá, a mént az urat emerre lát-tam gyünni. De most megest tovább őszöm, mert ez valami igen jó, tán nem gyün megest valaki!”

„Nem biszem!” felelt a király, „Azonban mondja csak mi jót evett?”

„Tugya mit, tanája ki az ur!”

„No,” mond a király, „talan disznó pecsenyéje van!”

„Disznópecsenye, az jó valami, de olyan magasra nem szálhatok — löjebb!”

„Talan borjú pecsenyéje van?”

„Ez is jó, de lejjebb!”

„Talan sonkát eszik?” kérdé a király, kit a katona kedélyessége mulattatott.

„A sonkát is szeretem — de lejjebb mondom!”

„Akkor bizonyosan sajtot eszik?”

„Mit-sajtot”, mond nevetve a katona, „lejjebb!”

„Akkor talán retket eszik?”

„Majdnem eltanálta az ur, csakugyan retköt, hanem két retköt, ögyet már majd megöttem, az másik meg egész, tán szögáhatok vele az urnak, no csak vögye e' keed sohse szigyönközzi.”

„Köszönöm”, mond a király, „jó étvágyat a retkekhez, én most sietek ebédelni és nem akarom az étvágyamat elrontani, Isten vele!”

Midőn a király néhány lépésnyire távozott, a katona jóízűen falatozva utána kiáltott:

„Hallja csak kérem!”

A király visszafordult.

„Nem lönné az ur ojjan szives meg mondani hogy micsoda? Az ur olyan barátságos vót hozzám és én szeretném tunnyi, hogy kive' vaót dógom!”

„Igy nem marad más hátra, mint találja ki kend!” mond nevetve a király.

Az őt erőteljesen harapott a retkekbe, és élesen nézván a királyra monda:

„Keed bizonyosan valami rnok vagy mi?”

„Irnoknak lenni szép dolog, de feljebb!”

„Akkor talán valami fogalmazó?”

„Ez is jó — feljebb!”

„Akkor tán valami igazgató?”

„Ez se rossz! — egy igazgatónak jó dolga van; de feljebb!”

„Ez tetszik nekem, és örülök, hogy ilyen nagy ur ált velem szóba, ezér most valami nagyot mondok, az ur bizonyosan valami ekezelenciás ur?”

„Ez igen szép — de feljebb!”

„Akkor tán csak nem a kiráj az ur?” mond a katona tágra nyílt szemekkel.

„Eltalálta!” felelt a király.

„Jézus Mária”, mond a katona ijedten, „akkor kérem tartsa csak hamar az Istenért ezt a retket, hadd tisztelgejek!”

A király megtette, az őt tisztelgett; — és mindkettőn elégedetten váltak el egymástól.

Szerkesztői üzenetek.

— F. I. Kiadó úr szerint május 1-ig. Üdvözlötét küldi, mibez én is csatlakozom. — S. K. Az apró közlemények miért maradtak el? — Több munkatársnak. A tárczaccikkék egymás után következnek; mihelyt a most folyók befejezve lesznek. — Cs. P. A. Élvezetes olvasmány leend. Gratulálók!

Felelős szerkesztő: Csorba Géza.
Kiadó-laptulajdonos: Feigl Gyula.

Irodalom.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívélyesebb köszönőiratok „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerkesztés meggyógyultak hozzányomtatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételét minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

— „A magyar népzene” kiadóhivatala felkéri az összes népzenekezők egy privát működvelő zenetársulatok vezetőit, küldenek be lakezimüket, hogy az első számot nekik ingyen megküldhesse.

HIRDETÉSEK.

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni hogy

**Közegen, a császár-utca
721. sz. Dr. (Waisbecker-féle
házban)**

**egy uri
ruha-raktárt**

nyitottam.

Midőn ígérem, hogy legdivatosabb kelmék, kitünő áruk és legolcsóbb árak által törekedni fogok a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemelni, egyuttal bátorodom üzletemet a kegyes általános pártfogásnak alázattal ajánlani.

Kiváló és alázatos tisztelettel

Freiberger Ferencz,
szabómester

Közegen.

Sós-borszesz.

Tisztelt vevőimet tisztelettel vagyok bátor figyelmeztetni, miszerint, mint tudomásomra jutott, sós-borszesz-utánzatok még ma is 80 és 40 krért árusítatnak, mi csakis a sós-borszesz minőségének rovására történhetik, mert a felemelt adók és vámpok folytán megfelelő minőségű sós-borszeszt a régi áron adni nem lehet.

Azon sós-borszesz-utánzatok, melyek ily olcsón juttatnak forgalomba, nem francia szeszszel készítettnek, sőt a közönséges szesz meghigitása folytán alacsony foktartalmuk s így meg nem felelhetnek azon célokra, melyekre szánva vannak, a mi főleg a fogyasztó közönség hátrányára történik, mert ha a sós-borszesz nem francia szezből vagy finomított teljes fokú szeszéből készült, úgy az — használata esetén — nem lehet kielégítő.

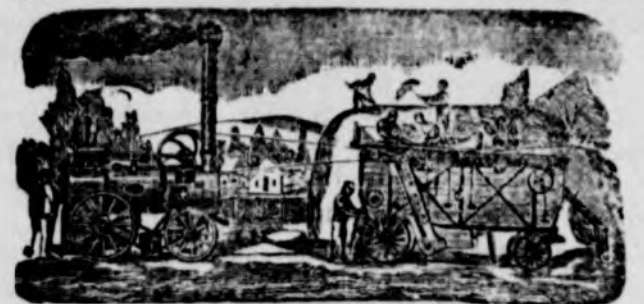
Minduntalan értesülök magánfelektől oly körülményekről, melyek az ily olcsóbb és gyengébb minőségű sós-borszesz-utánzatok általi megtévesztést panaszojják, sőt hogy némely elárúsítók az ily utánzatokhoz az én „Használati utasítás” könyvecskémet adják. Miért is ujólag figyelmeztetem t. vevőimet, hogy tiszta minőségű sós-borszesz-készítményemet, melynek ismertető védjegye az üvegen levő címke házam látképevel, 319. és 320. bejegyzési számmal s saját nevemmel kidomborított önkupakkal van ellátva — az olcsóbb és gyengébb minőségű utánzatokkal össze ne töve-szse. A silány utánzatok által még Angliában is megtörtént, hogy dr. Lee, a sós-borszesz jeles feltalálójának készítménye, vesztett népszerűségéből, míg a közönség meg nem tudta, s ki nem küszöbölte az utánzatok használatát.

Brázay Kálmán.

A m. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan

gyakortalilag legjobbaknak bizonyult

6—8 és 10 lóerejű lokomobiljait
fa-, szen- és szalmafütésre, valamint
48" 54" és 60" széles vaskeretű gőzcseplő-
gépeit

kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigényelője,
Budapest, Üllői-út 25. sz., „Köztelek”.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használatnál

ca. és kir. udvari fogorvos és udv. szállító valódi

Dr. Popp világ-ANATHERIN
hírű-SZÁJVIZE

két-zer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. Popp fogpasztája mely a fogakat egészséges és szép állapotban tartja.

Dr. Popp Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. Popp fogpora ragyogó fehérségű fogakat különösen anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megerősít.

Dr. Popp növényesszappana a legjobb gyógy-pipere szappan. minden nemű bőrkütsések ellen és különösen fürdőkhöz.

Dr. Popp napraforgó venus (szappana) nem glicerin. A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanak. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr. Anatherin fogpasztá 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpasztá 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényesszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr.

E szerek kaphatók Közegen: Csacsinovits I. és Küttel I. gyógyszerészeknél.

Elismerések.

Hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos Anatherin szájvize házaunál mindenkor a legnagyobb sikerrel lön használva, ezennel igazolom.

Eszék. Malijejac Péter, s. k. alispán.

T. ur! Én már több év óta használom az ön méltán híres Anatherin-szájvizét a legjobb sikerrel, hanem az annóra utánoztatik, hogy egyenesen önhöz fordulok, hogy postautánvétellel nekem 4 üveg Anatherin-szájvizet és 2 skatulya fogport küldeni.

Dr. Michnetz Lajos, járásorvos Szendrőn.

Van szerencsém értesíteni, hogy Anatherin szájvizét a legtöbb fog- és szájbajnál a legjobb sikerrel alkalmazom és állandó használatra ajánlom,

Nagy-Miklós.

Dr. Fetter J.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és kegyes 'Benedek-rendű' szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondában.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem.
Brüssel 1880. London 1884
A legmagasabb kitüntetések.
Feltalál: 1373-ban Prior Boursaud
tatott: Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendű”-ek fog-elixirjének minden-napi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.
Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapított 1807-ben. **SEGUIN** Bordeaux 106 és 108.

Főügynök: **SEGUIN** Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú- és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.